

ἄν μᾶς; ἰδὼραφε ἡ Μοῖρα. Οἱ περισσότεροι ξαίραμε τὴ μισὴ ὑδρόγειο κι ἅπ' τὸ νησάκι τὸ πρόσχαρο, κι ἀπὸ τὴ ραχοῦλα τοῦ βουνοῦ τὴν δολόδροση, εἴχαμε πεταχτεῖ ξαγριαμένοι πολεμάρχοι στὴν Τουρκιὰ καὶ στὴ Βουλγαρία, στὴν Ἀνατολὴ καὶ στὴ Ρουσσία καὶ δὲν ξαίρω ἀκόμα ποῦ. Ὅσοι ἀπομένανε γυρίζανε. Ἄλλος μὲ λίγη ἄδεια, ὁ γέρο-Ἐφεδρος μὲ μιὰν ἀπόλυση ὡς πατέρα; τρεσσάρων παιδιῶν, τὸ χτεσινὸ παιδί του μ' ἓνα γερὸ πλευρίτωμα

Ὅλοι σκεδὸν εἴμαστε ἀπόμνηχοι. Δέκα χρόνια ἐκστρατεῖες καὶ πόλεμοι μᾶς εἴχινε τσακίσει. Ἀπόμαχος εἴτανε κι ὁ Στρατηγὸς ποῦ φερνε βόλτες στὴ γέφυρα. Μὰ κείνος, ὅσο νᾶναι, κάτι ἔφερνε γυρίζοντας ἐνῶ ἐμεῖς

Ἀπὸ βραδὺς εἴχαμε κιαλίρει τὴν ξανθιά Ρουσσίδα, μὲ τὰ κατογάλανα μάτια, τὴν ἀνίγλυφη κορμοστασιά, πού τοῦξιδεσε μαζί του. Ἀνήσυχη ἔφερνε τὸ βιπύρι ἄνω κάτω, κρατώντας στὰ χέρια τὴς ἓνα μικρὸ κατσαρό σκυλάκι πού ὅλο γαύγιζε. Ὁ Σκαρλῆς δὲ χόρταινε νὰ τὴν βλέπει. Αἰσταντικὰ ψυχὴ. Καὶ μοῦ πιλοῦσε ὁ φίλος τὸ μυαλὸ γιὰ τὴ δροσιὰ τῆς.

Στὸν ἴσκιό τέτοιας ἤθελα μιηλιά;
νὰ πάω νὰ γείρω. Καὶ τ' ἀγέλι μου
τὴ γλύκα τοῦ καρποῦ τῆς νὰ γευτεῖ.

Μὰ ὁ καρπὸς δὲν εἴτανε γιὰ τὰ δόντια τοῦ φίλου μου τοῦ Σκαρλῆ, κι αἱ; εἴτανε πιὸ γερὰ ἀπὸ τοῦ γέρο καπετάνιου. Τέτοια λάφυρα πολέμου δὲν ἀρμόζανε σ' ἐμᾶς τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς τιποτένιους.

Εἴμαστε τόσο κουρασμένοι πού θὰ θέλαμε κάπου νὰ γείρουμε γιὰ πάντα. Ὁ Σκαρλῆς λαχταροῦσε τὸν κόρφο τῆς Ρούσσας. Ὁ γέρο-Ἐφεδρος μιὰν ἄκρια στὸ φτωχικὸ του. Ὁ κατάδικος ἓνα κομμάτι λεύτερης γῆς. Καὶ μόνο πέρα, στὸ πρυμνιὸ ἀμπάρι, ἄλλοι κατάδικοι, ξένοι στὸν οὐρανὸ καὶ στὸ περίγυρο, —κάτι τσέτες ἐπιζωῖτες πού τοὺς πηγαίνανε στὴν Ἀκροναυπλία, —δὲ λαχταροῦσανε θαρρεῖς τίποτε καὶ πότε μασουλάγανε ἕρδ ψωμί καὶ πότε χορεύανε ξεμπέκικο παίζοντας οἱ γύρω παλαμάκια.

Τὰ βραδι, ἀργὰ τὰ μεσάνυχτα, εἶχε ζυγώσει ὁ Σκαρλῆς τὴ Ρούσσα ποῦ φερνε βόλτες στὴν κουβέρτα, κοιτώντας πέρα τὸ πέλαγο ἀσημωμένον ἀπ' τὸ φεγγάρι. Κυθῆσε λίγο μαζί τῆς, τοῦ μίλησε καὶ τῆς μίλησε γιὰ τὸν τόπο τῆς πού τὸν ἤξαιρε ἀπ' τὴν ἐκστρατεία, τῆς εἶπε κάνα δυὸ Ρούσσικα, καὶ δὲ δειλίασε ὁ φίλος νὰ τῆς πεῖ ξάστερα πῶς τᾶρέσει καὶ τὴν ἀγαπάει. Τὸ «Σ' ἀγαπῶ» τῆς τῶπε Ρούσσικα γιὰτὶ αὐτὸ τὸ σκανταλιάρικο ρῆμα τᾶξερε σ' ὅλες τὶς γλῶσσες τοῦ κόσμου.

Ἡ πολιτισμένη γυναῖκα ἔσκασε στὰ γέλια καὶ χωρὶς νὰ βάλει τίς φωνὲς τὸν ἄφησε —γιατὶ ὅχι;— νὰ τῆς φιλήσει θερμὰ τὰ δάχτυλα.

Ὁ Σκαρλῆς τὴν ἔβλεπε τώρα στὴ γέφυρα μὲ τὸ Στρατηγὸ τῆς. Πότε-πότε γυρνοῦσε καὶ τοῦ χαμογέλαγε.

— Πέρασε δαὖς περάσεις, τοῦ σφύριξα στ' αὐτί. Σὲ λίγο πάει τὸ πουλί, Σκαρλῆ, πέταξε! . . .

— Δὲ βαριέσαι! Κι' ἂν πάει, καλὸ ταξίδι! Γι' αὐτὸ θὰ σκάσουμε τώρα... Μωρέ, Ἀττική, μύρισε! Τὸ νιώθεις; Ἀττική!

Ὁ Στρατηγὸς σίγουρα θὰ τὴν εἶχε ἀγναντέψει τὴ Γόησσα μὲ τὰ κιάλια του. Ἐμεῖς κοιτούσαμε τὶς Φλέβες νὰ ξεχωρίζουνε σὺν τὰ θρυλικά πετροκάραβα στὸ ἔμπα τῆς Βουλιαγμένης.

— Αἴντε, παλληκάρια μου! Ὅρτσα, καπετάνιε, λίγο.

Ἡ λαχτάρα μᾶς ἄναβε τὸ κορμί. Χορεύαμε χίλιω-λογιώνε χοροὺς ἀπ' τὴν ἀγωνία. Ἄλλοι τραγουδοῦσανε, ἄλλοι μαζεῦανε τὰ πράγματά τους πρὶν τῆς ὥρας, κ' οἱ περισσότεροι ξεφωνίζαμε σὺν τρελλοῖ.

Στὸ στρίψιμο ἀπὸ τὶς Φλέβες ἀγναντέψαμε τὸ Λυκαθητό, καὶ μετὰ τὴν Αἴγινα, τὰ Φίληρα καὶ τὴ γλυκεῖα ἐρωμένη, τὴν παντοτεινὴ, λουσμένη σὲ χίλια ροδοχρώματα.

— Γεννήτρα γῆ, κυματιστὴ
σ' ἐσένα εἶν' ὅλα, Ἑλλάδα...

Κ' ὕστερα τὸ τραγοῦδι ἀπλώθηκε στὸ φῶς, ἀδρό, γεμάτο λεβεντοσύνη καὶ νιάτα, καὶ τῶπαμε μαζί ἀδερφοί, ὅσοι γυρίζαμε στ' ἄγια χόματα.

Πρὶ δέσει κάβο τὸ βαπόρι ὁ Στρατηγὸς, ἡ Ρούσσα κι τὸ σκυλάκι φύγανε μὲ μιὰν ἀτμίκατο, γεμάτη ἀνθοδέσμες καὶ λουλούδια...

ΠΕΤΡΟΣ ΓΑΛΗΝΟΣ

ΣΤΕΡΝΗ ΒΡΑΔΥΑ

Βάλε τὴν πλουμιστὴ σου φορεσιά,
Μαριώ, καὶ στὸ λαιμό σου τὰ φλωριά,
Καὶ δυὸ πλεξίδες ρίξε τὰ μαλλινί σου.
Ἀπόψε εἶν' ἡ στερνὴ μας ἡ βραδυά,
Θὰ νᾶζομε μὲ ἄλλα τὰ παιδιά,
Γιὰ ξεφαντώματα στὴ γειτονιά σου.

Στοῦ κύρη σου κ' ἐοὺ τὸ καπηλειὸ
θὰ χύνεις στὰ ποτήρια μας παλιὸ
Κρισάκι χρυσοκόκκινο, μωσχάτο.
Στὴν πυρὴ τὴ ματιὰ μου θὰ νὰ κλειῶ
Λαχτάρα τῶν τρελῶ σου τῶ φιλιῶ,
Πόθο γιὰ τὸ κορμάκι σου τ' ἀφράτο.

Τὴν ὥρια πλουμιστὴ σου φορεσιά,
Βάλε, Μαριώ, καὶ κέρνα τὰ κρασιά
Μὲ τὰ γερά σου ἡλιοκαμένα χέρια,
Τὶ ὁ πόλεμος μᾶς; στήνει μακελαία,
Κ' εἴμαστε ἐμεῖς τῆς πλέμπας τὰ παιδιὰ
Πού πᾶμε στοῦ θανάτου τὰ λημέρια.

Ἀθήνα Μᾶς 1922.

ΔΩΡΑ ΜΟΑΤΣΟΥ